

Seznam použité a doporučené literatury

- Ahejeva, V. Ukrajinci v dzerkali impers'koi literatury. *Tyžden'*, 14. června 2022. Dostupné z: <<https://tyzhden.ua/ukraintsi-v-dzerkali-imper-skoi-literatury/>>.
- Anderson, B. *Imagined Communities: Reflections on the Origins and Spread of Nationalism*. London: Verso, 1991² (1983¹).
- Andrusjak, T. (ed.). *Drahomanivs'kyj zbirnyk: «Vil'na Spilka» ta sučasnyj ukrajins'kyj konstitucionalizm*. L'viv: Svit, 1996.
- Andruz'kyj, H. Načerky Konstytuciji Respubliky Heorhija Andruz'koho. In: Sljusarenko, A. N. – Tomenko, M. V. (eds). *Istorija Ukrajins'koi Konstytuciji*. Kyjiv: Pravo, 1997, s. 54–64.
- Anonym (2022, 13. listopadu). *V Chersonu děti házejí kameny na plakáty s Alexandrem Puškinem a Afanasijem Fetem* [В Херсоне дети бросают камни в плакаты с Александром Пушкиным и Афанасием Фетом]. Antikor [Antikor]. Získáno z <https://antikor.info/ru/articles/588557-v_hersone_deti_brosajut_kamni_v_plakaty_s_aleksandrom_pushkinym_i_afanasiem_fetom> [cit. 30. 11. 2025].
- Anonym (2022, 30. května). *Na okupovaném Chersonu se objevily bannery s Puškinem* [В окупованому Херсоні з'явилися банери з Пушкінім]. Texty.org.ua [Texty.org.ua]. Získáno z <<https://texty.org.ua/fragments/106820/u-okupovanomu-hersoni-zyavylsya-banery-z-pushkinym/>> [cit. 30. 11. 2025].
- Antonovyč V. B. Lyst Podorožn'oho. In: Antonovyč, V. B. *Tvory I*. Kyjiv: Ukrajins'ka akademija nauk, 1932, s. 228nn.
- Antonovyč, V. B. *Moja spovid': vybrani istoryčni ta publicystyčni tvory*. Kyjiv: Lybid', 1995.

- Arkusza, O. Rusini galicyjscy drugiej połowy XIX – początku XX wieku między ukraińskim a wszechruskim wariantem tożsamości narodowej. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne* 144 (2), 2017, s. 277–302. Dostępne z: <<https://doi.org/10.4467/20844069PH.17.015.6258>>.
- Bačyns'kyj, J. *Ukrajina irredenta*. Berlin: Wydawnictwo Ukrajins'koji molodi, 1924³.
- Bahalyj, D. (ed.). *Antonovyč V. Otzyv iz Kyeva: materialy dlja biohrafiji V. B. Antonovyča*. Kyjiv: Ukrajins'ka akademija nauk, 1929.
- Bahrij-Pikulyk, R. Superheroes, Gentlemen, or Pariahs? The Cossacks in Nikolai Gogol's *Taras Bulba* and Panteleimon Kulish's *Black Council*. *Journal of Ukrainian Studies* 5 (2), 1980, s. 30–47.
- Barvins'kyj, O. *Istoriya ukrajins'koji literatury u dvoch častynach*. L'viv: Naukove tovarystvo im. Ševčenko, 1920.
- Beauvois, D. *Polacy na Ukrainie. Szlachta polska na Wołyniu, Podolu i Kijowszczyźnie*. Paryż: Instytut Literacki, 1988.
- Beauvois, D. *Trójkąt ukraiński. Szlachta, carat i lud na Wołyniu, Podolu i Kijowszczyźnie 1793–1914*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2005.
- Behej, I. *Ukrajins'ka livycja Halyčyny: teorija ta praktyka (kinec' XIX – perša tretyna XX st.)*. Kyjiv: UBS NBU, 2015.
- Behej, I. *Ukrajins'ka social-demokratija (livycja): istorija, teorija, osoby*. L'viv: LBI NBU, 2005.
- Belinskij, V. H., *Polnoe sobranie sočinenij V. H. Belinskago* VI. S.-Peterburg: Tip. M. M. Stasjuleviča, 1903.
- Bellah, R. N. Civil Religion in America. *Dædalus*, Winter, 96 (1), 1967, s. 1–21. Dostępne z: <http://www.robertbellah.com/articles_5.htm>.
- Bellah, R. N. *The Broken Covenant: American Civil Religion in Time of Trial*. Chicago: University of Chicago Press, 1992² (1975¹).
- Bercovitch, S. *The Puritan Origins of the American Self*. New Haven, CT: Yale University Press, 1975.
- Berger, P. L. *Posvátný baldachýn: základy sociologické teorie náboženství* (přel. I. Lukáš – R. Vido). Brno: Barrister & Principal, 2018.
- Bergson, H. La Philosophie française. *La Revue de Paris* 22 (2), 1915, s. 238–258.
- Bilenky, S. (ed.). *Fashioning Modern Ukraine: Selected Writings of Mykola Kostomarov, Volodymyr Antonovych, and Mykhailo Drahomanov*. Edmonton: Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 2013.

- Bloch, M. *Les rois thaumaturges: étude sur le caractère surnaturel attribué à la puissance royale particulièrement en France et en Angleterre*. Paris: Librairie Istra, 1924.
- Bloom, H. *The american religion: the emergence of the post-Christian nation*. New York: Simon & Schuster, 1992.
- Borjak, H. V. et al. *Ukrajins'ka identyčnist' i movne pytannja v Rosijs'kij imperiji: sprobha deržavnoho rehuljuvannja*. Kyjiv: TOV Wydawnictvo Klio, 2015.
- Borodin, V. S. – Pavljuk, N. N. *Vospominanija o Tarase Ševčenko*. Kyjiv: Dnipro, 1988.
- Borschak, E. *Ukraine dans la littérature de l'Europe occidentale*. Paris: Imprimerie Darantière, 1935.
- Borščak, I. *Ukrajina v Paryži... IX. Francišek Duchins'kyj*. *Ukrajina*, 9/1953, s. 701–709.
- Brann, R. Andalusi "Exceptionalism". In: Akbari, S. – Mallette, K. (eds.). *A Sea of Languages: Rethinking the Arabic Role in Medieval Literary History*. Toronto: University of Toronto Press, 2013, s. 119–134. Dostępne z: <<https://doi.org/10.3138/9781442663398-010>>.
- Braudel, F. *The Mediterranean and the Mediterranean World in the Age of Philip II I*. New York: Harper & Row, 1972.
- Bušujev, D. *Istoriya neskorenych. Ukrajina na zachysti jevropejs'koji civilizaciji*. Kyjiv: KLIO, 2023.
- Butyč, M. I. Z istoriji pidhotovky do druku zbirnyka «Kyrylo-Mefodijivs'ke Tovarystvo» u tr'och tomach. *Ukrajins'kyj archeohrafičnyj ščoričnyk* 11–12 (8–9), 2004, s. 796nn.
- Butyč, M. I. – Hlyz', I. I. – Franko, O. O. (eds.). *Kyrylo-mefodijivs'ke tovarystvo: u 3-ch t.* Kyjiv: Naukova dumka, 1990.
- Casanova, J. *Po toj bik sekuljaryzaciji: relihijsna ta sekuljarna dynamika našoji hlobal'noji doby* (perekł. O. Panyč). Kyjiv: Duch i Litera, 2017, s. 29.
- Casanova, J. *Relihijsna v sučasnomu sviti: pljuralizm, sekuljaryzacija, hlobalizacija* (perekł. R. Skakun). L'viv: Wydawnictvo Ukrajins'koho katolyc'koho universytetu, 2019.
- Ceaser, J. W. (ed.). *American Exceptionalism: The Origins, History, and Future of the Nation's Greatest Strength*. Lanham: Rowman & Littlefield, 2013.
- Cehel'skyj, L. *Rus'-Ukrajina a Moskovščyna-Rossija*. L'viv, 1901 (Stambul, 1916²).

- Cehel'skyj, L. *Zvidky vzjaly sja i ščo značat' nazvy «Rus'» i «Ukrajina?»* Lviv, 1907.
- Cohen, H. *Deutschum und Judentum: mit grundlegenden Betrachtungen über Staat und Internationalismus*. Giessen: Töpelmann, 1915.
- Crépon, M. L'Idée de «philosophie nationale». In: Jacob, A. – Mattéi, J.-F. (éds.). *Encyclopédie philosophique universelle IV. Le Discours philosophique*. Paris: PUF, 1998, s. 253–259.
- Custine, A. de. *La Russie en 1839 I–IV*. Paris: Librairie d'Amyot, 1846¹.
- Čajka, T. Dotork. Prezentacija proektu «Usni istoriji filosofiv». *Filosofska dumka*, 3/2009, s. 140–145.
- Čornyj, I. P. (ed.). *Istorija filosofiji v Ukrajinі*. Černivci: Ruta – Černivec'kyj nacional'nyj un-t im. Jurija Fed'kovyča, 2003.
- Čubinskij, P. P. *Trudy etnografičesko-statističeskoj ekspedicii v Zapadno-Russkij kraj VII/1*. Sankt-Peterburg: Imperatorskoe Russkoe geografičeskoe obščestvo, 1872.
- Čyževs'kyj, D. *Filosofija na Ukrajinі: sprobа istoriohrafiji*. Praha: Sijač, 1926.
- Chyzhevs'kyi, D. I. *Istorija ukrajins'koji literatury (vid počatkov do doby realizmu)*. N'ju-Jork: Ukrajins'ka Vil'na Akademiya Nauk u SŠA, 1956.
- Čyževskij, D. I. *Filosofski tvory I–IV*. Kyjiv: Smoloskyp, 2005.
- Danilevskij-Michajlovskij, A. J. Z paměti Michajlovského-Danilevského, rok 1824. *Russkaja starina* 104, 1900, s. 212.
- Davidenko, I. Dmytro Chyzhevskij, Semen Semkovskij according to criminal case dated December 16, 1920. *Sententiae* 43 (3), 2024, s. 144–154. Dostupné z: <<https://doi.org/10.31649/sent43.03.144>>.
- Depkat, V. *American Exceptionalism*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield, 2024.
- Deutsch, K. W. *Nationalism and Social Communication: An Inquiry into the Foundations of Nationality*. Cambridge, MA: MIT Press, 1966³ (1953¹).
- Divovyč, S. Rozgovor Velikorossii s Malorossijeju (Literaturnyj pamjatnik vtoroj poloviny XVIII veka). *Kijevskaja starina* I, 1882, s. 325–365; III, 1882, s. 138–146. Dostupné z: <http://litopys.org.ua/old18/old18_31.htm>.
- Docenko, O. H. – Ivanova, L. H. *Kyrylo-Mefodivs'ke tovarystvo: joho rol' u duchovnomu vidrodženni Ukrajinі*. Kyjiv: Kyjiv's'kyj mižnarodnyj universytet; Kyjiv's'kyj nacional'nyj pedahohičnyj universytet M. P. Drahomanova, 2008.
- Dorošenko, D. Prof. V. Antonovyč, „panslavismus“ a rakouská policie. *Časopis Národního muzea* 3–4/1933, s. 171–183.
- Dorošenko, D. Volodymyr Antonovyč: joho žyttja i naukova ta hromads'ka dijaľnist'. Praha: Vydavnyctvo Jurija Tyščenka, 1942.
- Drahomanov, M. P. *Literaturno-publicystyčni praci I–II*. Kyjiv: Naukova dumka, 1970.
- Dubinyn, V. V. Rozvytok filosofs'koji dumky v Ukrajinі: navč. posibnyk dlja stud. vyščych navč. zakl. Kramators'k: DDMA, 2006.
- Dugin, A. G. *Osnovy geopolitiki: geopolitičeskoje buduščee Rossii*. Moskva: Arktogeja, 1997.
- Duchiniński, F. *Drugi mój XXV Letni Jubileusz, niektóre szczegóły z pierwszego z roku 1860; moje żywioły krytyczne jako drogi mego tryumfu; z mojego życia w Kijowie i z dzieciństwa; pierwsze lata tułaczce*. Paryż: W drukarni Adolfa Reiffa, 1885, s. X.
- Duchiniński, F. *Pisma Franciszka Duchinińskiego I*. Rapperswill: Nakład i wydawnictwo Museum Narodowego Polskiego, 1901.
- Durkheim, É. *Elementární formy náboženského života: systém totemismu v Austrálii* (přel. J. Soukup). Praha: OIKOYMENH, 2002.
- Edwards, B. T. – Gaonkar, D. P. (eds.). *Globalizing American Studies*. Chicago, IL: University of Chicago Press, 2010.
- Erikson, K. T. *Wayward Puritans: A Study in the Sociology of Deviance*. Hoboken, NJ: Wiley, 1966.
- Ern, V. Ot Kanta k Kruppu. *Russkaja mysl'* 12/1914, s. 116–124.
- Etkind, A. How Russia “Colonized Itself”: Internal Colonization in Classical Russian Historiography. *History, Culture and Modernity* 3 (2), 2015, s. 159–172. Dostupné z: <<https://doi.org/10.18352/hcm.481>>.
- Fanon, F. *Les Damnés de la Terre*. Paris: Éditions Maspéro, 1961.
- Fediv, J. O. – Mozhova, N. H. *Istorija ukrajins'koji filosofiji*. Kyjiv: Ukrajina, 2001.
- Fellerer, J. Ukrainian Galicia at the Crossroads: The “Ruthenian Alphabet War” of 1834. In: Pyrah, R. – Turda, M. (eds.). *Recontextualizing East-Central European History: Nation, Culture and Minority Groups*. London: Legenda, 2010, s. 106–120.
- Finlay, B. L. – Workman, A. D. Human exceptionalism. *Trends in cognitive sciences* 17 (5), 2013, s. 199nn. Dostupné z: <<https://doi.org/10.1016/j.tics.2013.03.001>>.
- Frank, S. L. O nacionalizme v filosofii. *Russkaja Mysl'*, 9/1910.
- Franko, I. J. Stara Rus'. In: Franko, I. *Zibrannja tvoriv u p'jatdesjaty tomach XXXVII. Literaturno-krytyčni praci 1906–1908*. Kyjiv: Naukova dumka, 1982.

- Franko, I. Poza mežamy možlyvoho. In: Franko, I. *Zibrannja tvoriv u p'jatdes-jaty tomach XLV. Filosofs'ki praci*. Kyjiv: Naukova dumka, 1986.
- Fraser, R. *The Mayflower*. New York: St. Martin's Press, 2017.
- Fukuyama, F. *The end of History and the Last Man*. New York: Free Press, 1992.
- Gauchet, M. *La condition politique*. Paris: Gallimard, 2005.
- Gellner, E. *Nations and Nationalism*. Ithaca, NY: Cornell University Press, 1983.
- Gercen, A. Otvēt na pismo iz Polši. *Kolokol* 37/1859, s. 302.
- Gercen, A. Rossija i Polša: otvēt avtoru staty o russkoj tipografii v Londone (pismo vtoroje). *Kolokol* 34/1859, s. 274.
- Giller, A. O žyciu i pracach F. H. Duchin'skogo kijowianina. W jubileuszowq rocznicę pięćdziesięciolećnych jego zasług naukowych. Lwów: Księgarnia K. Łukasiewicza, 1885.
- Gingrich, N. *A Nation Like no Other: Why American Exceptionalism Matters*. Washington, DC: Regnery Publishing, 2011.
- Grabowicz, G. G. Rethinking Ukrainian Modernism. *Harvard Ukrainian Studies* 36 (3–4), 2019, s. 237–273. Dostupné z: <<https://www.jstor.org/stable/48585318>>.
- Grabowycz, G. *The History and Myth of Cosack Ukraine in Polish and Russian Romantic Literature* (Ph.D. thesis). Cambridge, MA: Harvard University, 1976.
- Grabski, S. Życie i działalność literacka Franciszka Duchin'skiego Kijowianina. In: Duchin'ski F. *Pisma Franciszka Duchin'skiego I*. Rapperswill: Nakład i wydawnictwo Museum Narodowego Polskiego, 1901.
- Greene, J. P. *The Intellectual Construction of America: Exceptionalism and Identity from 1492 to 1800*. Chapel Hill, NC: University of North Carolina Press, 1993.
- Greenfeld, L. *Nationalism: Five Roads to Modernity*. Cambridge, MA – London: Harvard University Press, 1992.
- Grimstadt, K. A. "No Sissy Stuff!": The En-gendering Significance of Polishness in Gogol's "Taras Bulba". *New Zealand Slavonic Journal*, 2002, s. 115–127. Dostupné z: <<https://doi.org/10.2307/40922266>>.
- Hale, H. E. Explaining Ethnicity. *Comparative Political Studies* 37 (4), 2004, s. 458–485. Dostupné z: <<https://doi.org/10.1177/0010414003262906>>.

- Haljuková, M. *Nation branding a značka „Česká republika“*. Bakalářská práce. Brno: Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, 2011, s. 5. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/bhgil/BP_Nation_branding_a_znacka_Ceska_republika.pdf>.
- Hall, J. A. Nationalisms: Classified and Explained. *Daedalus* 122 (3), 1993, s. 1–28.
- Handelsman, M. *Ukraińska polityka ks. Adama Czartoryskiego przed wojną krymską*. Warszawa: Praci Ukrajins'koho naukovocho instytutu v Varšavi, 1937.
- Hansen, J. H. Creating the Peasant as Other: Self-colonisation in the Russian Empire and the Soviet Union. *History, Culture and Modernity* 3 (2), 2019, s. 173–197.
- Hass, Ludwik. *Wolnomularstwo w Europie Środkowo-Wschodniej w XVIII i XIX wieku*. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1982.
- Haushofer, K. *Geopolitik des Pazifischen Ozeans: Studien über die Beziehungen zwischen Deutschland und den Pazifischen Mächten*. Berlin: Zeitgeschichte, 1924.
- Himka, J.-P. *Religion and Nationality in Western Ukraine: The Greek Catholic Church and the Ruthenian National Movement in Galicia, 1867–1900*. Montreal – Kingston: McGill-Queen's University Press, 1999.
- Hjortland, O. T. Anti-exceptionalism about Logic. *Philosophical Studies* 174/2017, s. 631–658. Dostupné z: <<https://doi.org/10.1007/s11098-016-0701-8>>.
- Hlaváček, P. (ed.). *Nad propastí: Česko a Západ v boji o svobodu a demokracii*. Praha: Free Czech Media, 2024.
- Hlaváček, Petr (ed.). *Nesamozřejmý národ? Reflexe českého třicetiletí 1989–2019*. Praha: Academia, 2019.
- Hlobenko, M. Ukrajina v chudožnich tvorach, pysanych rosijs'koju movoju. In: *Encyklopedija ukrajinoznavstva. Zahal'na častyna (EU-I) II*. Mjunchen – N'ju-Jork: 1949, s. 796nn. Dostupné z: <<http://litopys.org.ua/encycl/eui073.htm>>.
- Hobsbawm, E. J. *Nations and Nationalism Since 1780: Programme, Myth, Reality*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
- Hobsbawm, E. *The Age of Capital: 1848–1875*. London: Weidenfeld & Nicolson, 1975.
- Hobsbawm, E. *The Age of Empire: 1875–1914*. London: Weidenfeld & Nicolson, 1987.

- Hobsbawm, E. *The Age of Revolution: Europe 1789–1848*. London: Weidenfeld & Nicolson, 1962.
- Hodgson, G. *The Myth of American Exceptionalism*. New Haven, CT: Yale University Press, 2009.
- Hokanson, K. Literary Imperialism, Narodnost' and Pushkin's Invention of the Caucasus. *Russian Review* 53 (3), 1994, s. 336–352. Dostupné z: <<https://doi.org/10.2307/131190>>.
- Holovacha, I. (ed.). *Istoriya filosofiji na Ukrajinі II. Filosofs'ka dumka v period zanepadu feodalizmu i panuvannja kapitalistyčnych vidnosyn (XIX – počatok XX st.)*. Kyjiv: Naukova dumka, 1987.
- Holsti, K. J. Exceptionalism in American Foreign Policy: Is it Exceptional? *European Journal of International Relations* 17 (3), 2011, s. 381–404.
- Hončar, O. Chto zabyv peršyj cvjach u trunu Rosijs'koji imperiji? (Kyrylo-Mefodijivs'ke tovarystvo). In: Smolij, V. (ed.). *Perelom: vijnja Rosiji proty Ukrajiny u časovyh plastach i prostorach mynuvšyny. Dialohy z istorykamy III*. Kyjiv: Naciona'lnaja akademija nauk Ukrajiny; Instytut istoriji Ukrajiny, 2023, s. 15n.
- Hončaruk, P. S. *Istoryčni pohljady kyrylo-mefodijivciv*. Kyjiv: KSU, 2002.
- Hontarževs'kyj, I. S. *Filosofs'ki ideji v Ukrajinі*. Kyjiv: CHO NAN Ukrajiny, 1997.
- Hors'kyj, V. S. (ed.). *Filosofs'ka dumka na Ukrajinі: pravda istoriji i nacionalistyčni vyhadky*. Kyjiv: Naukova dumka, 1987.
- Hors'kyj, V. S. *Bilja džerel: narysy z istoriji filosofs'koji kul'tury Ukrajiny*. Kyjiv: Kyjevo-Mohyljans'ka akademija, 2006.
- Hors'kyj, V. S. *Filosofija v ukrajins'kij kul'turi: (metodolohija ta istorija): filosofski narysy*. Kyjiv: Centr praktyčnoji filosofiji, 2001.
- Hors'kyj, V. S. *Istoriya ukrajins'koji filosofiji: kurs lekcij*. Kyjiv: Naukova dumka, 1997.
- Hors'kyj, V. S. Ponjattja "filosofs'ka kul'tura" v istoryko-filosofs'kij nauci. *Filosofs'ka dumka* 4/1980, s. 61nn.
- Hors'kyj, V. S. *Ukrajina v istoryko-filosofs'komu vymiri. Filosofs'ka i sociolohična dumka* 2/1993, 2, s. 10–31.
- Hostička, V. *Slovanský sjezd a Ukrajinci. 150 let Slovanského sjezdu (1848). Historie a současnost. Sborník referátů z vědeckého kolokvia 11. června 1998 v Praze*. Praha: Národní knihovna ČR, 2000.
- Hrabovyč, H. *Ukrajins'ko-rosijs'ki literaturni vzajemyny v XIX st.: postanovka problemy*. In: Hrabovyč, H. *Do istoriji ukrajins'koji literatury:*

- doslidžennja, ese, polemika*. Kyjiv: Osnovy, 1997, s. 196–237. Dostupné z: <<http://litopys.org.ua/hrabo/hr09.htm>>.
- Hrinčenko, B. – Drahomanov, M. *Dialohy pro ukrajins'ku nacional'nu spravu*. Kyjiv: Instytut ukrajins'koji archeohrafiji NAN Ukrajiny, 1994.
- Hroch, M. *Národy nejsou dílem náhody: příčiny a předpoklady utváření moderních evropských národů*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2009.
- Hroch, M. *Social Preconditions of National Revival in Europe: A Comparative Analysis of the Social Composition of pPatriotic Groups Among the Smaller European Nations* (přel. B. Fowkes). Cambridge: Cambridge University Press, 1985.
- Hrushevsky, M. *History of Ukraine-Rus' VII.–X*. Edmonton – Toronto: Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 1999–2010.
- Hruševskij, M. *Obyčnaja schema „ruskoj“ istorii i vopros racionalnogo uporyadočenijsja istorii vostočnogo slavjanstva*. Sankt-Peterburg: Tipografija V. S. Balaševa, 1904.
- Hrycak, J. *Duch, što tilo rve do boju* (Sproba polityčnogo portreta Ivana Franka). L'viv: Kamenjar, 1990.
- Hrycak, J. *Ivan Franko v evoluciji ukrajins'koji polityčnoji dumky. Sučasnist'* 9/1994, s. 114–126.
- Hrycak, J. *Narysy istoriji Ukrajiny: formuvannja modernoji ukrajins'koji naciji XIX–XX st.* Kyjiv: Heneza, 1996.
- Hrycak, J. *Podolaty mynule: hlobal'na istorija Ukrajiny*. Kyjiv: Portal, 2021.
- Humphreys, B. *Russian Exceptionalism: A Comparative Perspective. Politics in Central Europe* 12 (1), 2016, s. 9–20. Dostupné z: <<https://doi.org/10.1515/pce-2016-0001>>.
- Hundorova, T. – Matusjak, A. (red.). *Postkolonializm. Heneraciji. Kul'tura*. Kyjiv: Laurus, 2014.
- Hyryč I. *Sijači. Ukrajins'ki intelektualy, jaki probudyly ideju nezaležnosti*. Kyjiv: TOV Klio, 2023.
- Cheney, D. – Cheney, L. *Exceptional: Why the World Needs a Powerful America*. New York: Simon & Schuster, 2015.
- Choma, N. M. (ed.). *Istoriya polityčnoji dumky Ukrajiny: pidručnyk*. L'viv: Novyj Svit, 2000, 2017.
- Chong, S. S. H. *Exceptionalism*. In: Romine, S. – Greeson, J. R. (eds.). *Keywords for Southern Studies*. University of Georgia Press, 2016, s. 304–315.

- Chyzhevskiy, D. I. *Istoriya ukrajins'koji literatury (vid počatkov do doby realizmu)*. N'ju-Jork: Ukrajins'ka Vil'na Akademiya Nauk u SŠA, 1986.
- Ilchuk, Y. Nikolai Gogol's Self-Fashioning in the 1830s: The Postcolonial Perspective. *Canadian Slavonic Papers* 51 (2), 2009, s. 203–221. <<https://doi.org/10.1080/00085006.2009.11092610>>.
- Istoriya Russov ili Maloj Rossii, sočinenije Georgija Konisskogo, archiepiskopa Belorusskogo: reprintnoje izdanije 1846 goda*. Kyev: Žovteň, 1991.
- Ivančenko, R. *Kljatva: roman-chronika*. Kijiv: Radjans'kyj pys'mennyk, 1971.
- Ivančenko, R. Peredčuttja vesny: biohraficzna povist'. In: *Vitčyzna 6–8/1970*.
- Ivanova, R. P. *Mesto Michaila Drahomanova v obščestvenno-političeskom dviženii Rossii i Ukrainy vo vtoroj polovine XIX veka*. Kyjev: Kijevskij gosudarstvennyj universitet imeni T. H. Ševčenko, 1967. 21 s.
- Ivanova, R. P. *Mychajlo Drahomanov u suspil'no-polityčnomu rusi Rosiji ta Ukrainy (II polovyna XIX st.)*. Kyjiv: Vydavnytstvo Kyjivs'koho universytetu, 1971. 236 s.
- Ivanyk, S. What is Polish Philosophy and What Can It Give to Ukrainian Philosophy? *Sententiae* 32 (1), 2015, s. 128–142. Dostupné z: <<https://doi.org/10.22240/sent32.01.128>>.
- Jakovenko, N. M. *Elita naciji: ukrajins'ka šljachta XVI – počatku XVII st.* Kyjiv: Naukova dumka, 1994.
- Jakovenko, N. M. *Kozac'ka doba v žytti Ukrainy*. Kyjiv: Naukova dumka, 2017.
- Jakovenko, N. M. *Miž imidžem i real'nistju: ukrajins'ka het'mans'ka deržava u XVII stolitti*. Kyjiv: Naukova dumka, 2010.
- Jakovenko, N. M. *Ukraina v dobu Bohdana Chmel'nyč'koho (1648–1657)*. Kyjiv: Naukova dumka, 2004.
- Jakovenko, N. *Narys istoriji sereďn'ovičnoji ta rann'omodernoji Ukrainy*. Kyjiv: Krytyka, 2009.
- Jefremov, S. Masonstvo na Ukraini. *Časopis Ji*, 2009. Dostupné z: <<http://www.ji.lviv.ua/n54texts/jefremov1.htm>>.
- Jefremov, S. Masonstvo na Ukraini. In: *Naše mynule III*. Kyjiv: Drukar, 1918.
- Jensen, L. – Loftsdóttir, K. *Exceptionalism*. New York – London: Routledge, 2022.
- Jermolenko, V. Try rysy rosijs'koho imperializmu: filosof pro ideju nav'jazanoji totožnosti, samokolonizaciju i beznadijno staryj putinizm. *The Ukrainians*, 11. 11. 2022. [online]. [cit. 15. 3. 2023]. Dostupné z: <<https://theukrainians.org/nemichna-imperiia/>>.

- Jevdokymenko, V. Ju. *Krytyka idejnych osnov ukrajins'koho buržuazneho nacionalizmu*. Kyjiv: Naukova dumka, 1967.
- Jolon, P. Znakova rol Pavla Kopnina v perelomnyj period dijalnosti Instytutu filosofiji (stattja perša). *Filosofska dumka*, 6/2016, s. 54–66. Dostupné z: <<https://dumka.philosophy.ua/index.php/fd/article/view/55>>.
- Josypenko, O. M. – Josypenko, S. L. Filosofija v sučasnij Ukraini: problemy konstytujuvannja polja. *Ideology and Politics Journal* 1(20)/2022, s. 171.
- Josypenko, S. L. Doslidžennja spadščyny Mychajla Drahomanova u druhij polovyni XX stolittja: radjans'ka Ukraina ta zachidna ukrajins'ka diaspora. In: *Mul'tyversum* 8/2012, s. 3–15.
- Josypenko, S. L. Filosofija ta nacional'na identyčnist'. *Humanitarni studiji* 12/2012, č. 12, s. 61–69.
- Josypenko, S. Istoriya filosofiji Ukrainy u XX storičči: vidnajdennja predmeta čy vynajdennja dyscypliny? *Filosofs'ka dumka* 1/2013, s. 26–36.
- Josypenko, S. L. Istoriya filosofiji ta problema vnutrišn'oji tjahlosty nacional'noji filosofiji. *Ukraina Moderna* 26/2019, s. 31–49. Dostupné z: <<https://doi.org/10.35757/CIV.2019.24.03>>.
- Josypenko, S. L. Jevropa jak filosofs'ka tema i polityčna problema. *Filosofs'ka dumka* 1/2010, s. 83–87. Dostupné z: <<https://doi.org/10.15407/fd2010.01.083>>.
- Josypenko, S. Rozšyrennja doslidnyckoho polja istoriji filosofiji Ukrainy u 1960-ch rokach. *Filosofs'ki ideji v kul'turi Kyjivs'koji Rusi* 6/2014, s. 8–21.
- Josypenko, S. L. V. S. Hors'kyj ta sociolohičnyj pidchid v istoryko-filosofs'komu doslidženni. *Filosofs'ki ideji v kul'turi Kyjivs'koji Rusi* 8/2016, s. 8–25. Dostupné z: <<https://doi.org/10.31649/sent43.03.144>>.
- Josypenko, S. – Kyryčok, O. Viddil istoriji filosofiji Ukrainy: tradicii i sučasnist: osnovni doslidnycki naprjamy ta viddily Instytutu. *Filosofs'ka dumka* 4/2021, s. 71–78. Dostupné z: <<https://dumka.philosophy.ua/index.php/fd/article/view/560>>.
- Josypenko, S. L. – Poliščuk, N. P. – Valjavko, I. V. et al. *Filosofs'ka dumka zachidnoji ukrajins'koji diaspori XX stolittja: ideji ta postati*. Kyjiv: Naukova dumka, 2018.
- Kaczala, S. *Polityka polaków względem Rusi*. Lwów: Z drukarni Towarzystwa imienia Szewczenki, 1879.
- Kantorowicz, E. H. *The King's Two Bodies: A Study in Mediaeval Political Theology*. Princeton, NJ: Princeton University Press, 1957.

- Kappeler, A. (ed.). *Die Russen. Ihr Nationalbewusstsein in Geschichte und Gegenwart*. Köln: Böhlau, 1990.
- Kappeler, A. *Rußland als Vielvölkerreich. Entstehung, Geschichte, Zerfall*. München: C. H. Beck, 2019.
- Kappeler, A. *The Russian Empire: A Multi-ethnic History*. New York: Routledge, 2001.
- Kappeler, A. – Kohut, E. E. – Sysyn, F. E. – Von Hagen, M. (eds.). *Culture, Nation, and Identity. The Ukrainian-Russian Encounter, 1600–1945*. Edmonton – Toronto: Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 2003.
- Kassymbekova, B. *Despite Cultures: Early Soviet Rule in Tajikistan*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, 2016.
- Kaz'myrcuk, H. D. (ed.). *Dekabrysty v Ukrajinі: doslidžennja j materialy*. VII. Kyjiv: Instytut Istoriji Ukrajiny NAN Ukrajiny, 2013.
- Khoma, O. Tradition and Polyglossia. *Sententiae* 43 (2), 2024, s. 87–105. Dostupné z: <<https://doi.org/10.31649/sent43.02.087>>.
- Klid, B. *Volodymyr Antonovych: The Making of a Ukrainian Populist Activist and Historian*. Edmonton: University of Alberta Libraries, 1992.
- Kohl, J. G. *Russia: St. Petersburg, Moscow, Kharkoff, Riga, Odessa, the German Provinces on the Baltic, the Steppes, the Crimea, and the Interior of the Empire*. London: Chapman and Hall, 1842. Dostupné z: <<https://archive.org/details/russiastpetersbu00kohl>>.
- Kohn, H. *American Nationalism: An Interpretive Essay*. New York: MacMillan, 1957.
- Kohut, A. – Stokes, B. The Problem of American Exceptionalism. *Pew Research Center*, 9. 5. 2006. Dostupné z: <<https://www.pewresearch.org/politics/2006/05/09/the-problem-of-american-exceptionalism/>>.
- Kohut, Z. *Korinnja identyčnosti. Studiji z rann'omodernoji i modernoji istoriji Ukrajiny*. Kyjiv: Krytyka, 2004.
- Kohut, Z. *Rosijs'kyj centralizm i ukrajins'ka avtonomija: likvidacija Het'manščyny, 1760–1830*. Kyjiv: Osnovy, 1996.
- Korablyova, V. Contemporary Ukraine: Borderland – Bloodland – Neverland? In: Pearce, S. C. – Sojka, E. (eds.). *Cultural Change in East-Central European and Eurasian Spaces*. Cham: Springer, 2021. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-63197-0_2>.
- Korablyova, V. The Decolonization of Education and Research in Belarus and Ukraine: Theoretical Challenges and Practical Tasks. *Canadian*

- Slavonic Papers* 65 (3–4), 2023, s. 478–484. Dostupné z: <<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00085006.2023.2274194>>.
- Korablyova, V. Russia vs. Ukraine: A Subaltern Empire Against the “Populism of Hope”. *Acta Universitatis Carolinae Studia Territorialis* 22 (2), 2022, s. 39–60. Dostupné z: <<https://doi.org/10.14712/23363231.2023.3>>.
- Korobka, N. Ukrainofyl'stvo. In: *Enciklopedičeskij slovar' Brokhauza i Efrona* XXXIVa. Sankt-Peterburg: Izdatel'skoe obščestvo «F. A. Brokhauz – Y. A. Efron», 1902.
- Korotič, H. V. *Istorija filosofiji Ukrajiny: kurs lekcij*. Mariupol': [s. n.], 2002.
- Kostomarov, M. I. *Knyhy bytija ukrajins'koho narodu*. Lviv; Kyjiv: Stavropihijs'kyj instytut, 1921.
- Kostomarov, N. I. Dvůb ruskija narodnosti. *Osnova*, berezen' 1861, s. 39.
- Kostomarov, N. I. Otvet na vychodki gazety «Czas» i žurnala «Revue Contemporaine». *Osnova*, fevral' 1861, s. 124–131.
- Kostomarov, N. I. Poet' Taras' Hrihor'evič Ševčenko: I. Očer'k' eho žyzny, II. Vospomynanija o nem', 1846–1861. *Russkaja starina* 27 (3), 1880, s. 588–610. Dostupné z: <<https://runivers.ru/bookreader/book9612/#page/588/mode/1up>>.
- Kostomarov, N. I. Pravda moskvičam o Rusi. *Osnova*, oktjabr' 1861, s. 1–15.
- Kostomarov, N. I. Pravda poljakam o Rusi. *Osnova*, oktjabr' 1861, s. 100–112.
- Kostomarov, N. I. *Russkije inorodcy: istoričeskije monografii i issledovanija*. Moskva: Čarli, 1996.
- Kostomarov M. I. *Slov'jans'ka mifolohija*. Kyjiv: Lybid', 1994.
- Kostomarov, M. I. Slovo nad hrobom T. H. Ševčenska. In: Polotaj, A. M. – Betko, I. P. (eds.) *Slov'jans'ka mifolohija: vybrani praci z fol'klorystykyj literaturoznavstva*. Kyjiv: Lybid', 1994.
- Kostomarov, M. I. Spohad pro dvoch maljariv. In: Borodin, V. S. – Pavljuk, M. M. *Spohady pro Tarasa Ševčenska*. Kyjiv: Dnipro, 1982, s. 130–137.
- Kostomarov, N. I. Zadači ukrainofil'stva (Luna. Ukrainskij al'manach na 1881 god). *Vestnik Jevropy* 1 (2), 1882, s. 886–900. Dostupné z: <<http://litopys.org.ua/kostomar/kos47.htm>>.
- Kovac'ka, O. (ed.). *Ukrajins'ka postkolonial'nist' u tekstach i kontekstach*. Brustury: Dyskursus, 2022.
- Koval, N. – Tereshchenko, D. (eds.). *Russian Cultural Diplomacy under Putin: Rossotrudničestvo, the “Russkij Mir” Foundation, and the Gorchakov Fund in 2007–2022*. Stuttgart: Ibidem-Verlag, 2023.

- Kruhlašov, A. M. *Drama intelektuala: politični ideji Mychajla Drahomanova*. Černivci: Prut, 2000.
- Kryms'kyj, S. B. *Pid syhnnaturoju Sofiji*. Kyjiv: Kyjevo-Mohyljans'ka akademija, 2008.
- Kudra, S. (ed.). *Bibliohrafija filosofsk'ych tvoriv Ukrajin's'koji Zachidnoji diaspori, opublikovanyh ukrajins'koju movoju*. Kyjiv: Instytut filosofiji im. H. S. Skovorody NAN Ukrainy, 2012.
- Kudra, S. *Bibliohrafija doslidžen' istoriji ukrajins'koji filosofiji, opublikovanyh v Ukrajinu v 2006–2010 roka*. Kyjiv: Instytut filos. NAN Ukrainy im. H. S. Skovorody, 2012. Dostupné z: <<https://docs.google.com/document/d/1y-7SarTpyknfJrJzbNo8rWqGYeTktlNZ/edit?usp=sharing>>.
- Kudra, S. *Bibliohrafija doslidžen' istoriji ukrajins'koji filosofiji, opublikovanyh v Ukrajinu v 1939–1959 rokach*. Kyjiv: Instytut filosofiji NAN Ukrainy im. H. S. Skovorody, 2011. Dostupné z: <<https://drive.google.com/file/d/1RHSMY4vHmmoUAOpmpVjGeTJ-UxejxKqA/view?usp=sharing>>.
- Kudra, S. *Bibliohrafija istoriko-filosofsk'ych doslidžen', vydanyh v Ukrajinu v 1990–2004 rr*. Kyjiv: Instytut filos. NAN Ukrainy im. H. S. Skovorody, 2006. Dostupné z: <<https://drive.google.com/file/d/1xQS6XRz0yRwkgBbVqqBQ3c1oDtrgLV/view?usp=sharing>>.
- Kudra, S. *Bibliohrafija ukrajins'koji istoriji filosofiji 1960–2005 rr*. Kyjiv: Instytut filosofiji NAN Ukrainy im. H. S. Skovorody, 2009. Dostupné z: <<https://drive.google.com/file/d/15UjzdJBSPLdTaLX7jZUKpsJ-ZnmpfFCe/view?usp=sharing>>.
- Kuliš, P. A. *Zapiski o Južnoj Rusi I–II*. Sankt-Peterburg: Tipografija Eduarda Pratsa, 1856–1857. Dostupné také z: <https://chtyvo.org.ua/authors/Kulish/Zapysky_o_Yuzhnoi_Rusy_Tom_1/>.
- Kuliš, P. Poljakam ob ukrajincach. *Osnova* 2/1862, s. 67–86.
- Kuliš, P. Prostonarodnost' v ukrajinskoj slovesnosti. *Osnova* 1/1862, s. 1–10.
- Kyrčiv, R. (ed.) *Ukrajins'koju muzozu natchnenni: pol's'ki poety, jaki pysaly ukrajins'koju movoju*. Kyjiv: Radjans'kyj pys'mennyk, 1971.
- Kyrylo-Mefodijivs'ke tovarystvo: u 3-ch t. Kyjiv: Naukova dumka, 1990.
- Layton, S. *Russian Literature and Empire: Conquest of the Caucasus from Pushkin to Tolstoy*. Cambridge, Cambridge University Press, 1994.
- Lesjuk, J. *La civilisation de l'Occident médiéval*. Paris: Arthaud, 1964.
- Lesjuk, M. P. Azbučni dyskusiji v 30–40-ch rokach XIX st. In: *Stanovlennja i rozvytok ukrajins'koji literaturnoji movy v Halyčyni*. Ivano-Frankivsk: Misto-NV, 2014, s. 438–460.

- Levyč'kyj, K. *Istorija polityčnoji dumky halyc'kyh ukrajinciv: 1848–1914. Na pidstavi spomyniv*. L'viv: Drukarnja oo. Vasylijan u Žovkvi, 1926.
- Lieberman, M. The Third Life of American Exceptionalism. *Language Log*. February 23. 2. 2012. Dostupné z: <<https://language-log.ldc.upenn.edu/nll/?p=3798>>.
- Lieven, A. *America Right or Wrong: An Anatomy of American Nationalism*. Oxford: Oxford University Press, 2012.
- Lipset, S. *The First New Nation: The United States in Historical and Comparative Perspective*. New York: Anchor, 1963.
- London, A. J. – Kimmelman, J. Against Pandemic Research Exceptionalism. *Science* 368 (6490), 2020, 476n.
- Losjev, I. Obraz Ukrainy v rosijs'kij nacional'no-kul'turnij tradycji: koliziji spryjnattja I. In: Losjev, I. *Naukovi zapysky II. Kul'tura*. Kyjiv: Nacional'nyj universytet Kyjevo-Mohyljans'ka akademija, 1997.
- Lukjanovič, P. V. Obščestvo sojedinennyh slavjan: vzgljad iz sovremennosti. *Filosofskij polilog: Žurnal Meždunarodnogo centra izučeniya russkoj filosofii* 2/2017, s. 79–89.
- Lypoveč'kyj, S. Russkij mir Halyčyny. *Ukrajins'kyj tyžden'*, 10. 7. 2020. Dostupné z: <<https://tyzhden.ua/russkyj-myr-halychyny/>>.
- Lysjak-Rudnyc'kyj I. *Istoryčni ese: v 2-ch t*. Kyjiv: Osnovy, 1994.
- Lysy, I. Why Only Analytics? *Sententiae* 33 (2), 2015, s. 166–176. Dostupné z: <<https://doi.org/10.22240/sent33.02.166>>.
- Madsen, D. L. *American Exceptionalism*. Jackson, MS: University Press of Mississippi, 1998.
- Mahan, A. T. *The Influence of Sea Power Upon History, 1660–1783*. Boston: Little, Brown and Company, 1890.
- Maksimovič M. A. *Sobranie sočinenij M. A. Maksimoviča III*. Kiev: Tip. E. Keger, 1880.
- Manent, P. *Cours familier de philosophie politique*. Paris: Fayard, 2001.
- Manzenko, P. T. Někotorye voprosy issledovanija filosofskich vzgljadov T. G. Ševčenko. *Filosofskie nauky*, 1976, 4, s. 98–105.
- Masyč, I. M. K voprosu o mirovozzrenii T. G. Ševčenko. *Filosofskie nauky* 6/1973, s. 86–95.
- Matkowski, J. „Szkoła ukraińska” w romantyzmie polskim. *Pamięć historyczna*, 25. 7. 2020. Dostupné z: <<https://pamiec-historyczna.net/ukrainski-mit-w-polskim-romantyzmie/>>.
- McCoy, T. “How Joseph Stalin Invented ‘American Exceptionalism’”. *The Atlantic*, 15. 3. 2012. Dostupné z: <<https://www.theatlantic.com/>>.

- politics/archive/2012/03/how-joseph-stalin-invented-american-exceptionalism/254534/>.
- Melgunov, S. P. – Sidorov, N. P. (eds.). *Masonstvo v ego prošlom i nastojaščem* (1914–1915) I–II. Moskva: Zadruga (K. F. Nekrasov), 1914–1915.
- Merzová, R. *Česko-ukrajinské jazykové a literárny vzťahy od konce 18. do poloviny 19. storočia*. Disertačná práca. Olomouc: Filozofická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. Dostupné z: <https://theses.cz/id/Sw6k8n/Disertace_Merzova.pdf>.
- Mijakovs'kyj, V. Z novych materialiv do istoriji Kyrylo-Methodijivs'koho bractva. *Ukrajina* 1–2/1924, s. 121–134.
- Miller, A. I. «Ukrainskyj vopros» v politike vlastej y russkom obščestvennom mnenii (vtoraja polovina XIX veka). Sankt-Peterburg: Aleteja, 2000.
- Miller, P. *Errand into the Wilderness*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1956.
- Mirčuk, I. Filozofični osnovy svitohljadu Masaryka (Referat na svjati v čest' Prezydenta Masaryka dnja 7. III. 1925 r.). In: *Naukovyj juvilejnij zbirnyk Ukrajin's'koho Universytetu v Prazi prysvjachenij Panovi Prezydentovi Československoj Respubliky Prof. Dr. T. G. Masarykovi dlja vschuvannja 80-tych rokovyn joho narodžennja* II. Praha: Deržavna drukarnja v Prazi, 1930, s. 1–11.
- Mirčuk, I. Svitohljad ukrajinského narodu. Sproba charakterystyky. In: *Naukovyj zbirnyk Ukrajin's'koho Vilnoho Universytetu v Prazi* III, s. 225–243. Praha: Nakladom Ukrajin's'koho Vilnoho Universytetu v Prazi, 1942, s. 228.
- Mirchuk, I. O słowiańskiej filozofii. *Przegląd filozoficzny* 30 (1–2), 1927, s. 128.
- Mokryk, R. *Zrození disentu: Šedesátníci a tání na Ukrajině (1956–1965)*. Praha: Academia, 2024.
- Mola, K. – Hyryč, I. Vony dovely isnuvannja Ukrainy: Ihor Hyryč pro intelektualiv XIX stolittja. *Lokal'na istorija*, 3. 4. 2024. Dostupné z: <<https://localhistory.org.ua/texts/interviu/voni-doveli-isnuvannia-ukraini-igor-girich-pro-intelektualiv-khikh-stolittja/>>.
- Morgan, T. *A covert life: Jay Lovestone: Communist, Anti-communist, and Spymaster*. New York: Random House, 2011.
- Morozov, V. "Subaltern Empire?", *Problems of Post-Communism* 60 (6), 2013, s. 16–28. Dostupné z: <<https://doi.org/10.2753/PPC1075-8216600602>>.
- Morozov, V. *Russia's Postcolonial Identity: A Subaltern Empire in a Eurocentric World*. Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan, 2015.

- Mušinka, M. – Mušinka, A. *Národnostná menšina pred zánikom? Štatistický prehľad rusínsko-ukrajinských obcí na Slovensku v rokoch (1773) 1881–2001*. Prešov: Spoločnosť pre výskum a rozvoj minoritných skupín – Minoritas, 2011.
- Mysyk, I. H. *Istoriija filosofiji v Ukrajinі*. Odesa: Feniks, 2011.
- Neruda, Jan: *Dílo Jana Nerudy I. Básně*. Praha: Kvasnička a Hampl, 1923.
- Ničyk, V. (ed.). *Istoriija filosofiji na Ukrajinі I. Filosofija doby feodalizmu*. Kyjiv: Naukova dumka, 1987.
- Ničyk, V. M. (ed.). *Vid Vyšenskoho do Skovorody (z istoriji filosofskoji dumky na Ukrajinі XVI–XVII st.)*. Kyjiv: Naukova dumka, 1972.
- Ohloblyn O. *Ljudy staroji Ukrainy*. Mjunchen: Dniprova Chvylya, 1959.
- Ohorodnyk, I. V. – Rusyn, M. Ju. *Ukrajins'ka filosofija v imenach*. Kyjiv: Lybid', 1997.
- Ohorodnyk, I. V. – Ohorodnyk, V. V. *Istoriija filosof's'koi dumky v Ukrajinі*. Kurs lekcij. Kyjiv: Vyšča škola, T-vo Znannja, KOO, 1998.
- Ochrymovyč, Ju. *Rozvytok ukrajins'koi nacional'no-polityčnoj dumky (vid počatku XIX stolittja do Mychajla Drahomanova)*. L'viv: Novitnja biblioteka, 1922.
- Oskanian, K. K. *Russian Exceptionalism between East and West. The Ambiguous Empire*. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan, 2021.
- Ostrjanyn, D. (ed.). *Narys istoriji filosofiji na Ukrajinі*. Kyjiv: Naukova dumka, 1966.
- Pauls, J. P. Two Treatments of Mazeppa: Ryleyev's and Pushkin's. *Slavic and East-European Studies* 8 (1–2), 1963, s. 97–109.
- Pavlovskij, I. F. *Masonskaja loža v Poltave*. In: *Trudy Poltavskoj učenoj archivnoj komissii* 6 (1), 1909, s. 3–15.
- Pease, D. E. *The New American Exceptionalism*. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press, 2009.
- Pease, Donald E. American Exceptionalism. *Oxford Bibliographies*, I. June 27, 2018. Dostupné z: <<https://www.oxfordbibliographies.com/display/document/obo-9780199827251/obo-9780199827251-0176.xml>>.
- Pelenski, J. *The Contest for the Legacy of Kievan Rus'*. New York – Boulder, CO: East European Monographs – Columbia University Press, 1998.
- Pickering, A. Against Human Exceptionalism. Written for a Workshop on "What Does It Mean To Be Human?". University of Exeter, 25 January 2008. Dostupné z: <<https://ore.exeter.ac.uk/repository/bitstream/handle/10036/18873/XTRwrkshp250108.pdf?sequence=1>>.

- Plokhly, S. *Brány Evropy: dějiny Ukrajiny* (přel. R. Janda). Brno: Jota, 2023.
- Plokhly, S. *Lost Kingdom: The History of Russian Nationalism from Ivan the Great to Vladimir Putin*. New York: Basic Books, 2017.
- Plokhly, S. *The Cossack Myth. History and Nationhood in the Age of Empires*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
- Plokhly, S. *The Cossacks and Religion in Early Modern Ukraine*. Oxford: Oxford University Press, 2001.
- Plokhly, S. *The Last Empire: The Final Days of the Soviet Union*. New York: Basic Books, 2014.
- Plokhly, S. *The Origins of the Slavic Nations: Premodern Identities in Russia, Ukraine, and Belarus*. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
- Plokhly, S. *The Russo-Ukrainian War: The Return of History*. New York: W. W. Norton & Company, 2023.
- Plokhly, S. *Tsars and Cossacks: A Study in Iconography*. Cambridge, MA: Ukrainian Research Institute of Harvard University, 2003.
- Plokhly, S. – Sysyn, F. E. *Religion and Nation in Modern Ukraine*. Edmonton – Toronto: Canadian Institute of Ukrainian Studies, 2003.
- Popovych, M. *Červone stolittja*. Kyjiv: ArtEk, 2005.
- Popovych, M. Ščo take filosofija? *Filosofs'ka dumka* 1/2006, s. 3–24.
- Portnov, A. Omeljan Pricak – istoryk modernoji Ukrajiny. *Ukrajina moderna* 12 (1), 2007, s. 137–148.
- Prolejev, S. Drama lojal'noho rozumu: radjans'ka filosofija jak sytuacija myslennja. *Filosofs'ka dumka* 6/2012, s. 39–48. Dostupné z: <<https://1library.net/document/z3lmp7z-drama-loyalnogo-rozumu-radyan-ska-filosofiya-yak-situaciya-mislennya.html>>.
- Puškin, A. S. *Poltava*. Praha: Mladá fronta, 1951.
- Puškin, A. S. *Výbor menších básní* (přel. E. Krásnohorská). Praha, J. Otto 1894.
- Pylypovych, V. Materialy do bibliografiji Ivana Mirčuka. *Sententiae* 43 (2), 2024, s. 142–152. Dostupné z: <<https://doi.org/10.31649/sent43.02.142>>.
- Pylypovych, V. Perši vidhuky na ukrajinskyj pereklad Kantovyh Prolegomen za redakcijeju Ivana Mirčuka. *Sententiae* 43 (1), 2024, s. 130–142. Dostupné z: <<https://doi.org/10.31649/sent43.01.130>>.
- Pypin, A. N. Charakteristiki literaturnych mnenij ot dvadcatykh do pjatidesjatykh godov: istoričeskie očerki. Sankt-Peterburg: Knigoizdatel'stvo Kolos, 1906³.
- Pypin, A. N. *Obščestvennoe dvizhenie v Rossii pri Aleksandre: istoričeskie očerki*. Sankt-Petěrburg: izdanije «Vestnika Jevropy», 1871.

- Pypin, A. N. *Russkoje masonstvo: XVIII i pervaja četvert' XIX veka*. Petrograd: Ogni, 1916.
- Ratajczak, W. *Literatura polska XIX wieku*. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 2008.
- Reagan, T. The Language of Pushkin, the Language of Putin: Teaching Russian in the United States. *American Journal of Education and Practice* 7 (2), 2023, s. 1–22. Dostupné z: <<https://doi.org/10.47672/ajep.1374>>.
- Rjabčuk, M. Bila škira, čorna mova. Travmatyčnyj dosvid kolonial'noho upokorennja. *Zbruč*, 11. 1. 2021. [online]. [cit. 15. 3. 2023]. Dostupné z: <<https://zbruc.eu/node/102635>>.
- Rjabčuk, M. Sorom'jazlyvyj kolonializm. *Zbruč*, 19. 1. 2021. [online]. [cit. 15. 3. 2023]. Dostupné z: <<https://zbruc.eu/node/102782>>.
- Rjabčuk, M. Vid kolonial'noji deržavy do kreol's'koji? *Zbruč*, 25. 1. 2021. [online]. [cit. 15. 3. 2023]. Dostupné z: <<https://zbruc.eu/node/102901>>.
- Roberts, A. Úvod: česká výjimečnost. In: Balík, S. et al. *Od Palackého k Babišovi: Česká politika 19. až 21. století*. Praha – Brno: Dokořán – Masarykova univerzita, 2020, s. 9–19.
- Rousseau, J.-J. *Rozprava o nerovnosti / O společenské smlouvě* (přel. H. Fořtová). Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2022.
- Rudaš-Grodzka, M. *Sfinks słowiański i mumia polska*. Warszawa: Instytut Badań Literackich PAN, 2013.
- Rudenko, S. – Yosypenko, S. National Philosophy as a Subject of Comparative Research. *Sententiae* 37 (1), 2018, s. 120–129. Dostupné z: <<https://doi.org/10.22240/sent37.01.120>>.
- Rudnyč'kyj, J. *Do istoriji pol's'koho kozakofil'stva I*. Kyjiv: Za sto lit, 1927.
- Rudnytsky, I. L. *Essays in Modern Ukrainian History*. Edmonton: Canadian Institute of Ukrainian Studies, 1987.
- Rudnytsky, I. L. Franciszek Duchiniński and his Impact on Ukrainian Political Thought. In: Shevchenko, I. – Sysyn, F. E. (eds.). *Eucharisterion: Essays Presented to Omeljan Pritsak on his Sixtieth Birthday III/2*. Cambridge, MA: Ukrainian Research Institute, Harvard University, 1980, s. 690–705.
- Rudnytsky, I. L. The Intellectual Origin of Modern Ukraine. *The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the US* 6 (3–4/21–22), 1958, s. 1381–1405.
- Rusyn, M. Ju. et al. *Istorija ukrajins'koji filosofiji*. Kyjiv: Akademvydav, 2008.
- Said, E. W. *Orientalism*. London: Penguin Books, 1985.
- Said, E. W. *Orientalismus* (přel. P. Nagyová). Praha – Litomyšl: Paseka, 2008.

- Samčuk, R. Vasyl Lisovyj: «ljudyna ne zi strachu». *Multyversum. Filosofskyj almanach*, 1–2/2018, s. 197–203.
- Saunders, D. B. Contemporary Critics of Gogol's Vechera and the Debate about Russian Narodnost' (1831–1832). *Harvard Ukrainian Studies* 5 (1), 1981, s. 66–82.
- Semevskij, V. I. Kirillo-Mefodievskoe občestvo 1846–47 h. *Russkoe bohatstvo*, 5/1911, s. 98–127; 6/1911, s. 39–67. Úplné znění in: *Holos mynuvšeho*, 10–12/1918.
- Semevskij, V. I. *Političeskie i obsčestvennye idei dekabristov*. Sankt-Peterburg: Tipografija Trudovoj arteli, 1909.
- Serhijenko, H. J. T. H. Ševčenko i Kyrylo-Mefodivs'ke tovarystvo. Kyjiv: Naukova dumka, 1983.
- Severyn, N. V. Ukrajinočil'stvo v rosijs'kij kul'turi: dysertacija kandydata filosofs'kich nauk. Charkiv: Charkivs'kyj nacional'nyj universytet imeni V. N. Hrinčenko, 2009.
- Shkandrij, M. *Russia and Ukraine: Literature and the Discourse of Empire from Napoleonic to Postcolonial Times*. Montreal; Kingston: McGill – Queen's University Press, 2001.
- Schmitt, C. *Land und Meer: eine weltgeschichtliche Betrachtung*. Leipzig: Reclam, 1942.
- Schraml, C. 2014. How is Ethnicity Experienced? Essentialist and Constructivist Notions of Ethnicity in Rwanda and Burundi. *Ethnicities* 14 (5), 2014, s. 615–633. Dostupné z: <<https://doi.org/10.1177/1468796813519781>>.
- Sieyès, E.-J. *Qu'est-ce que le Tiers-État?* (édition critique, introduction par E. Champion). Paris: Société de l'Histoire de la Révolution Française, 1888.
- Sihov, K. B. – Kassen, B. *Jevropejs'kyj slovnyk filosofij: Leksykon neperekladnostej I–V*. Kyjiv: Duch i Litera, 2004–2009.
- Skovoroda, H. S. *Rozmluva o moudrosti: výbor ze Skovorodova díla* (přeložila F. Sokolová). Praha: Vyšehrad, 1983.
- Smith, A. D. *National Identity*. London: Penguin, 1991.
- Smith, A. D. *The Ethnic Origins of Nations*. Oxford: Blackwell, 1986.
- Smith, J. – Hunter, D. Research Exceptionalism. *The American Journal of Bioethics* 10 (8), 2010, s. 45–54.
- Spivak, G. C. Can the Subaltern Speak? In: Nelson, C. – Grossberg, L. (eds.). *Marxism and the Interpretation of Culture*. Urbana: University of Illinois Press, 1988, s. 271–313.

- St. John de Crèvecoeur, J. H. *Letters from an American Farmer and Sketches of Eighteenth-Century America*. London: Penguin Classics, 1981.
- Starčenko, N. P. *Čest', krov'i rytoryka. Konflikt u šljachets'komu seredovyšči Volyni*. Kyjiv: Laurus, 2014.
- Starčenko, N. P. *Stratehiji ta rytualy konfliktu: šljachets'kyj sořium Volyni zlomu XVI i XVII st.* Kyjiv: Instytut istoriji Ukrainy, 2020.
- Starčenko, N. P. *Ukrajins'ki svity Reči Pospolitoji: istoriji pro istoriju*. Kyjiv: Laurus, 2021.
- Struve, H. Słówko o filozofii narodowej polskiej. *Ruch Filozoficzny* 1/1911, s. 2n.
- Sullivan, W. F. – Hurd, E. S. (eds.). *Theologies of American Exceptionalism*. Indiana University Press, 2021.
- Sverbyhuz V. *Starosvits'ke panstvo*. Warszawa: Studio Literka, 1999.
- Świątek, A. *Azbuczna wojna. In Gente Rutheni, natione Poloni. Z dziejów Rusinów narodowości polskiej w Galicji*. Kraków: Księgarnia Akademicka, 2014.
- Świątek, A. Polacy i Ukraińcy: 1848–1914. Jak doszło do konfliktu polsko-ukraińskiego w Galicji Wschodniej. *Historia Interia*, 15. 10. 2014. Dostupné z: <<https://historia.interia.pl/drogi-do-wolnosci/news-polacy-i-ukraincy-1848-1914-jak-doszlo-do-konfliktu-polsko-u,nId,1536162>>.
- Świątek, A. Polacy i Ukraińcy: Do połowy XIX wieku. Powstanie narodu ruskiego. *Historia Interia*, 14. 10. 2014. Dostupné z: <<https://historia.interia.pl/drogi-do-wolnosci/news-polacy-i-ukraincy-do-polowy-xix-wieku-powstanie-narodu-ruski,nId,1535948>>.
- Symčyč, M. «Ukrajinska filosofija»: istoryko-filosofskyj kanon čy doslidnyckij proekt? *Humanitarni studiji* 12/2012, s. 87–92.
- Symčyč, M. «Vid Vyšenskoho do Skovorody: radjanski doslidžennja ukrajinskoji filosofiji XVI–XVIII st. *Filosofska dumka* 1/2013, s. 71–80. Dostupné z: <<https://dumka.philosophy.ua/index.php/fd/article/view/202>>.
- Symčyč, M. Doslidžennja filosofskoji spadščyny Kyjevo-Mohyljanskoji akademiji u radjanskyj čas. *Universytetska kafedra* 1/2012, s. 143–154.
- Symčyč, M. Perekładači-peršoprochidci: Kyjevo-Mohyljanski filosofski kursy v perekładach 1960-70-ch rokiv. *Sententiae* 27 (2), 2012, s. 146–162.
- Symčyč, M. «Ukrajins'ka filosofija»: istoryko-filosofs'kyj kanon čy doslidnyč'kyj projekt? *Humanitarni studiji* 12/2012, s. 87–92. Dostupné z: <<https://doi.org/10.18524/2307-1605.2012.12.87-92>>.
- Szporluk, R. *Formuvannja modernych nacij: Ukrajina – Rosija – Poľšča*. Kyjiv: Duch i Litera, 2013.

- Šamraj, S. Kyjivs'ka kozaččyna 1855 r. *Zapysy istoryčno-filolohičnoho viddilu UAN* 20/1928, s. 199–323.
- Ščurat, V. *Ukrajins'ki džerela do istoriji filosofiji: istorično-filosofs'kyj načerk*. Lviv: Nakladom Mychajla Petryc'koho, 1908.
- Šedivý, J. *Děkabristé: anatomie nezdařeného převratu*. Praha: Volvox Globtor, 2000.
- Šeremeta, O. Radjanski doslidžeňna filosofskoji dumky Ukrajiny: ideolohičnyj ta administratyvnyj kontekst doslidnyckych stratehij. *Filosofska dumka* 1/2013, s. 90–102.
- Ševčenko, T. Son. In: Ševčenko, T. *Zibrannja tvoriv: u 6 tomach*. Kyjiv: Naukova dumka, 2003. T. 2: *Poezija 184–1861*, s. 39–43, 575–577.
- Ševčenko, T. H. *Jan Hus: kacír* (přel. F. Tichý). Praha: Nakladem Kalicha, 1918, s. 18n. Dostupné z: <<https://ndk.cz/uuid/uuid:2bd3d472-d6c8-463f-8436-b46f3b89c36a>>.
- Šipánov, I. J. (ed.). *Izbrannye socialno-političeskie i filosofskie proizvedenija dekabristov III*. Moskva: Gosudarstvennoe izdatelstvo političeskoj literatury, 1951, s. 72.
- Škarpová, M. et al. (ed.). *Příhodnější spojení není možné: vzájemná korespondence Antonína Škarky a Dmytra Čyževského (1939–1972)*. Praha: Filosofia, 2024.
- Tarasenko, M. F. (ed.). *Istorija filosofiji Ukrajiny: pidručnyk dlja stud.* VNZ. Kyjiv: Lybid', 1994.
- Tarasenko, M. F. et al. *Istorija filosofiji Ukrajiny: chrestomatija*. Kyjiv: Lybid', 1993.
- Taylor, C. *A Secular Age*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2007.
- Terlecki, H. *Ślowo Rusina ku wszej braci szczeru ślowiańskiego: o rzeczach ślowiańskich*. Paryż: Drukarnia L. Martinet, 1849, s. 88.
- Terleckyj, V. Kontekstualizacija istoryko-filosofskoji koncepciji D. Čyževskoho: vid «Filosofiji na Ukrajini» (1926) do «Narysiv s istoriji filosofiji na Ukrajini» (1931). *Filosofska dumka*, 3/2024, s. 55–65. Dostupné z: <<https://doi.org/10.15407/fd2024.03.055>>.
- Thompson, E. M. *Imperial Knowledge: Russian Literature and Colonialism*. Westport, CT; London: Greenwood Press, 2000.
- Tilly, Ch. States and Nationalism in Europe 1492–1992. *Theory and Society* 23 (1), 1994, s. 131–146. Dostupné z: <<http://www.jstor.org/stable/657814>>.
- Tlostanova, M. V. *Decolonial Gender Epistemologies*. London: Routledge, 2020.

- Tlostanova, M. V. *Decoloniality of Being, Knowledge and Feeling*. London: Routledge, 2017.
- Tocqueville, A. de. *Demokracie v Americe II* (přel. V. Jochmann). Praha: Lidové noviny, 1992.
- Trojan, S. Postkolonial'ni studiji: Ukrajina v postkolonial'nych doslidžennjach. *Miscellanea Posttotalitarna Wratislaviensia* 2, 2014, s. 62–75. Dostupné z: <<https://wuwr.pl/mpwr/article/download/10707/9998/9998>>.
- Twardowski, K. Jeszcze słówko o polskiej filozofii narodowej. *Ruch Filozoficzny* 1 (6), 1911, s. 113–115.
- Tyrrell, I. *American Exceptionalism: A New History of an Old Idea*. Chicago, IL: University of Chicago Press, 2022.
- Uškalov, L. *Čarivnist' enerhiji: Mychajlo Drahomanov*. Kyjiv: Duch i Litera, 2019.
- Van Der Zweerde, E. La place de la philosophie russe dans l'histoire philosophique mondiale. *Diogenes* 3/2008 (223), s. 115. Dostupné z: <<https://doi.org/10.1177/039219210802223313>>.
- Van Engen, A. C. *City on a Hill: A History of American Exceptionalism*. New Haven: Yale University Press, 2020.
- Varvarcev, M. *Džuzeppe Madzini. Madzinizm i Ukrajina*. Kyjiv: Universytets'ke vydavnytstvo Pul'sary, 2005, s. 159.
- Vávra, J. Děkabristé a česká obrozenecká společnost : (na okraj 150. výročí povstání děkabristů). In: *Sborník historický* 24. Praha: Historický ústav ČSAV, 1976, s. 103–136.
- Verdery, K. Whither “Nations” or “Nationalism”? *Daedalus* 122 (3), 1993, s. 37–46.
- Vermenych, J. Mykhailo Drahomanov's Ideas in the Homeland Intellectual Thought at the Turn of the XIXth–XXth Centuries. *Folk Art and Ethnology* 4 (392), 2021, s. 7–16.
- Volkova, O. J. *Masonskaja loža «Ljubov k istine» v issledovanijach sovremennych istorikov. Izvestija Irkutskogo gosudarstvennogo universiteta. Serija: Istorija* 12, 2015, s. 88–93.
- Volkova, V. J. Osnovni naprjamky postradjans'kych doslidžen' istoriji masonstva na terytoriji ukrajins'kych hubernij i čverti XIX stolittja. *Naukovi praci istoryčnoho fakul'tetu Zaporiz'koho nacional'noho universytetu* 43/2015, s. 251–256. Dostupné také z: <https://chtyvo.org.ua/authors/Volkova_Oksana_Yuriiivna/Osnovni_naprjamky_postradianskykh_doslidzhen_istorii_masonstva_na_terytorii_ukrainskykh_hubernii_i_c.pdf>.

- Volkovskiy, V. "Russian World" as a Modern Russian Civil Religion: The Political and Philosophical Dimension of the Study. *Multiversum. Philosophical Almanac* 1 (2/178), 2023, s. 3–33. Dostupné z: <<https://doi.org/10.35423/2078-8142.2023.2.1.1>>.
- Volkovskiy, V. Politicko-filozofické myšlenky ukrajinské emigrace v mezí válečném Československu: náčrt studie. In: Hanna Sytar – Olha Doloh (eds.). *Ukrajinská věda žije! Studie ukrajinských vědců, kteří vznikly v Akademii věd České republiky v rámci podpory Researchers at Risk Fellowship. Humanitní obory*. Praha: Academia – Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., 2025, s. 229–231.
- Volkovskiy, V. Dialoh ta istoriko-filosof's'ka refleksija v publikacijach z usnoji istoriji filosofiji (2019–2024). *Sententiae* 44 (1), 2025, s. 143–154. Dostupné z: <<https://doi.org/10.31649/sent44.01.143>>.
- Volkovskiy, V. P. Ideja suspil'nosti: polityčna filosofija v Ukraini XX stolittja. Kyjiv: Akadempriodyka, 2017.
- Voznyak, M. *Kyrylo-Mefodijivs'ke tovarystvo*. L'viv, Nakladom fondu Učiteľa, braty moji, 1921.
- Walicki, A. Millenaryzm i mesjanizm religijny a romantyczny mesjanizm polski: zarys problematyki. *Pamiętnik Literacki* 62 (4), 1971, s. 23–46.
- Walt, S. M. The Myth of American Exceptionalism. *Foreign Policy*, 11.10. 2011. Dostupné z: <<https://foreignpolicy.com/2011/10/11/the-myth-of-american-exceptionalism/>>.
- Williamson, T. Moral Anti-exceptionalism. In: Bloomfield, P. – Copp, D. (eds.). *The Oxford Handbook of Moral Realism*. Oxford: Oxford University Press, s. 554–576.
- Wilson, J. – Hunter, D. Research Exceptionalism. *The American Journal of Bioethics* 10 (8), 2010, s. 45–54.
- Wojtyśiak, J. Czy istnieje takie x, że x jest filozofią polską? *Znak* 600/2005, s. 23–28.
- Wolff, L. *The Idea of Galicia: History and Fantasy in Habsburg Political Culture*. Stanford, CA: Stanford University Press, 2010.
- Yakubova, L. D. *Jevrazijs'kyj rozlam. Ukrajina v dobu hibrydnych vyklykiv*. Kyjiv: Klio, 2020.
- Yakubova, L. D. «Russkyj myr» v Ukraine: na kraju propasti. Kyjiv: Klio, 2018².
- Yakubova, L. D. Rašyzm: zvir z bezodni. Kyjiv: Akadempriodyka, 2023.
- Yarmolenko, M. Language Policy in the Ukrainian Soviet Socialist Republic in the 40–80 Years of the XX Century. *Naukovi zapysky IPIEND im.*

- I. F. Kurasa NAN *Ukrajiny* 3/65, 2018, s. 365–377. Dostupné z: <https://apiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/yarmolenko_movna.pdf>.
- Yermolenko, A. – Yosypenko, S. Instytut filosofiji: tradiciji ta innovaciji: statii: Instytut filosofiji ta filosofija v Ukraini. *Filosofska dumka* 4/2021, s. 13–26. Dostupné z: <<https://doi.org/10.15407/fd2021.04.013>>.
- Yermolenko, V. From Pushkin to Putin: Russian Literature's Imperial Ideology. *Foreign Policy*, 25. června 2022. Dostupné také z: <<https://foreignpolicy.com/2022/06/25/russia-ukraine-war-literature-classics-imperialism-ideology-nationalism-putin-pushkin-tolstoy-dostoevsky-caucasus/>>.
- Yoon, S. Transformation of a Ukrainian Cossack into a Russian Warrior: Gogol's 1842 "Taras Bulba". *The Slavic and East European Journal* 49 (3), 2005, s. 430–444. Dostupné z: <<https://doi.org/10.2307/20058302>>.
- Yosypenko, S. National Philosophic Traditions as an Object of Reflection in the Field of the History of Philosophy. *Sententiae* 30 (1), 2014, s. 56. Dostupné z: <<https://doi.org/10.22240/sent30.01.056>>.
- Yosypenko, S. Philosophy and Post-Totalitarian Practices. *Future Human Image* 9/2018, s. 134–144. Dostupné z: <<https://doi.org/10.29202/fhi/9/14>>.
- Yosypenko, S. – Vdovina, O. – Symchych, M. History of Ukrainian Philosophy as a Sphere of Research and Academic Discipline in 1950–2000. *Sententiae* 25 (2), 2011, s. 110n. Dostupné z: <<https://doi.org/10.22240/sent25.02.108>>.
- Zabužko O. S. *Filosofija ukrajins'koji ideji ta jevropejs'kyj kontekst: Frankivs'kyj period*. Kyjiv: Osnovy, 1993.
- Zabužko O. S. *Notre Dame d'Ukraine: Ukrajinka v konflikti mifolohij*. Kyjiv: Fakt, 2007.
- Zabužko O. S. *Ševčenkiv mif Ukrainy: sprobha filosof's'koho analizu*. Kyjiv: Abrys, 1997.
- Zajončkovskij, P. A. *Kyryllo-Mefodyevskoe obščestvo (1846–1847)*. Moskva: Izdatelstvo Moskovskogo universiteta, 1959.
- Zapiski archimandrita Vladimira Terleckoho, byvšeho greko-uniatskoho missionera. *Russkaja starina* 63/1889, s. 1–26, 559–578; 70/1891, s. 581–601; 71/1891, s. 351–391.
- Zazuljak, Z. M. *Mul'tylateralizm SŠA u Latyns'kij Ameryci: dys. na zdobuttja naukovocho stupenja kandydata polityčnych nauk*. L'viv: LNU imeni I. Franka, 2016.

- Zilynskyj, O. *Stopadesát let česko-ukrajinských literárních styků 1814–1964*. Vědecko-bibliografický sborník. Praha: Svět sovětů, 1968.
- Zimmer, B. Did Stalin Really Coin “American Exceptionalism”? *Slate.com*, 27. 9. 2013. Dostupné z: <http://www.slate.com/blogs/lexicon_valley/2013/09/27/american_exceptionalism_neither_joseph_stalin_nor_alexis_de_tocqueville.html>.
- Žáček, V. (ed.). *Slovanský sjezd v Praze roku 1848*. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1958.
- Žemčužnikov, L. M. Vospominanie o Ševčenko; eho smert' i pogrebenie. *Osnova*, Sankt Peterburg 3/1861, s. 1–21.
- Žučenko, H. (pseudonym Jar Slavutyč). Oleksander Gercen a Ukrajina. *Sučasnist'*, 1961, září, s. 55–68.